

برنامه راهبردی بخش خرما در کشور

برنامه

برای راهبردی

مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

۱۳۹۰

عنوان و نام پدیدآور : برنامه بهره‌رایی/ اجرا موسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور.

مشخصات نشر : اهواز: کردگار، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری : (ج. بدون شماره‌گذاری): جدول : ۱۸×۱۷ اس.م.

فروست : مجموعه برنامه‌های راهبردی بخش خرما.

شابک : ۹۷۸-۶۰-۰۵۲۷۲-۷۸-۲

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : خرما-- ابراب -- کشت و اصلاح

موضوع : خرما -- به‌گیری

موضوع : خرما -- کشت و اصلاح

شناسه افزوده : موسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ ۲۶ ب / SB ۶۴

رده بندی دیویی : ۶۲ / ۶۲۴

شماره کتابشناسی ملی : ۲۴۷۴۶-۴

برنامه راهبردی بخش خرما در کشور

زیر برنامه به زراعی

مؤلفین:

عزیز نواهی ، سعید حاجیان

سعید مسیح مرعشی و عبدالامیر راهنما

ویراستار علمی: پرستو نیکبخت

کارشناس بخش خدمات فنی و تحقیقاتی، مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور
ویراستار علمی: کمیته علمی و فنی مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

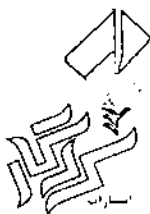
اجرا: مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

ناشر: انتشارات کردگار

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۷۲-۷۸-۳

(۰۶۱۱-۳۳۶۵۱۸۵)

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۷
اهمیت عملیات به زراعی	۸
چالش‌های به زراعی:	۸
توصیه‌های به زراعی انجام شده	۱۳
جمع‌بندی	۳۷
طرح‌های محوری در زیربرنامه به زراعی خرما برحسب اولویت	۳۹
۱- بهینه سازی فرآیند گرده افشانی	۳۹
۲- تعیین الگوی مناسب کشت خرما	۴۰
۳- بررسی نقش عوامل به زراعی در بهبود روند تولید خرما	۴۰
مهمترین دستاوردهای برنامه راهبردی به زراعی خرما:	۴۰
زیرساختارها، تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز زیربرنامه به زراعی خرما...	۴۱
اعتبارات مورد نیاز برنامه	۴۲
فهرست منابع	۴۳
پیوست	۴۶
طرح‌های تحقیقاتی در زیربرنامه به زراعی خرما برحسب اولویت	۴۶

مقدمه

از دیرباز تاکنون محققان و مسئولان، تلاش‌های فراوانی را جهت بهبود صنعت خرما به انجام رسانده‌اند. این تلاش‌ها از زاویه نگاه‌های مختلفی دیده شده است. برخی تاکید را بر استفاده بهینه از آب و خاک قرار داده‌اند و برخی دیگر توجه خود را بیشتر بر استفاده بهینه از نهاده‌های کشاورزی معطوف داشته‌اند. گروهی جایگزینی ارقام برتر را در برنامه کاری خود قرار داده‌اند و گروهی دیگر کنترل آفات و بیماری‌ها و علف‌های هرز را پراهمیت‌تر دیده‌اند. ضمن تایید و تاکید بر کلیه تلاش‌های فوق، باید اذعان داشت رسیدن به اهداف برنامه پنج ساله پنجم سازندگی، مستلزم به‌کارگیری کلیه علوم و فنون و روش‌های به‌زراعی، بهبود و ارتقای کمی و کیفی محصول است. عوامل متعددی از جمله عدم رعایت اصول احداث نخلستان، کشت ارقام نامناسب، بستر نامناسب کشت، فواصل نامطلوب، عدم رعایت الگوی کشت، قدیمی و سنتی بودن نخلستان‌ها، مسن بودن نخل‌ها، عدم اعمال هرس‌های پنجگانه، عدم گرده افشانی صحیح و اصولی، عدم تنک مناسب، عدم هدایت و پوشش مطلوب خوشه میوه را می‌توان از جمله موارد به زراعی دانست که باعث کاهش سطح کمی و کیفی محصول شده است.

اهمیت عملیات به زراعی

براساس تعریف، عملیات کشاورزی به مجموعه فعالیت‌هایی که باعث تسهیل کار کشاورزی می‌شود اطلاق می‌گردد و مدیریت علمی و فنی آن‌ها تحت عنوان عملیات به زراعی^۱ شناخته می‌شود. از جمله تفاوت‌های اصلی بین یک نخلستان تجاری با نخلستان سنتی، نحوه مدیریت مسایل زراعی و بهینه کردن آن‌ها است که در تسهیل انجام سایر عملیات کشاورزی و بهبود شرایط رشدی گیاه بسیار مؤثر می‌باشند. از جمله مهم‌ترین عملیات به زراعی نخلستان می‌توان از رعایت اصول گرده افشانی، پیاده نمودن الگو و سیستم کشت و میانه‌کاری علمی و مناسب، تنک اصولی خوشه و میوه، هدایت و پوشش صحیح خوشه و هرس نخل نام برد.

عدم رعایت هر یک از موارد فوق می‌تواند به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم کمیت و کیفیت محصول را تحت تأثیر قرار دهد و در نهایت باعث خسارات فراوانی بر تولید تجاری و درآمد حاصل وارد خواهند آورد. عدم رعایت اصول بهینه کشت در رشد نامطلوب نهال و ضعف استقرار و کاهش باردهی مؤثر است. فواصل کشت نامطلوب بیشتر یا کمتر از استاندارد، باعث کاهش محصول و رشد نامطلوب نهال‌ها خواهد گردید.

چالش‌های به زراعی:

چالش‌های مهم به زراعی خرما شامل موارد زیر است: